tional Management of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine «Transformation of professional development of pedagogical and scientific-pedagogical workers in the conditions of open university of postgraduate education» (state registration number 0120 U104637 (2020–2025)).

Key words: *complete secondary education, school lesson, didactics, advanced training, pedagogical workers.*

УДК 009
DOI https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.86.39

Сторож В. В.

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦЯ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ

У статті розкриваються питання підготовки фахівця соціономічної сфери діяльності в умовах цифровізації освіти з урахуванням сучасних вимог суспільства, що висуваються до особистості фахівця. Цифровізація вищої освіти визначаються як необхідні відповіді на суспільні виклики сьогодення. Цифрова трансформація вже поступово приходить у всі сфери життя кожної людини, і згодом вона ставатиме все більш явною та помітною. Розглядаються проблеми змісту підготовки спеціалістів у системі вищої освіти, взаємини між викладачами та студентами в умовах онлайн-навчання, питання забезпечення якості та ефективного впровадження цифрових технологій в освітній процес. Проаналізовано можливості використання цифрових технологій, доцільність впровадження цифровізації в освіті та її зміст цифровізації. Обґрунтовано необхідність цифрової трансформації системи освіти, побудови навчального процесу в онлайн форматі з упровадженням новітніх технологій. Виявлено позитивні та негативні наслідки цифровізації освіти, з'ясовано перспективи впровадження передових технологій в освітній процес. Актуалізовано необхідність пошуку більш ефективних шляхів впровадження цифровізації як комплексу інструментів, що оптимізують навчання, забезпечують персоналізацію й автоматизацію рутинних освітніх процесів. Виділено основні інструменти, які покликані підвищити якість онлайн-навчання при підготовці фахівця соціономічної сфери. Визначено основні напрями подальших наукових розробок, враховуючи тематику дослідження. Цифровізація освіти може бути успішною в тому разі, якщо освітній процес, заснований на застосуванні інформаційно-комунікаційних технологій, орієнтований на конкретних користувачів, має конкретний зміст, ґрунтується на правильній методології та підходах, цікавому контенті, хорошій мотивації студентів, чітко налагодженій програмній і технічній базі. Цифрова трансформація системи освіти насамперед передбачає оснащення навчальних закладів сучасними цифровими технологіями, які покликані підвищити доступність навчання та навчальних матеріалів для всіх. У контексті змін соціально-економічного середовища, спричинених цифровізацією та глобалізацією сучасного полікультурного суспільства, актуалізується діяльність фахівців «соціономічних професій». Сучасна система найвищої професійної освіти, здатна зробити істотний внесок у підготовку фахівців та створення умов для організації освітнього процесу та функціонування освітніх установ, зумовлених викликами сьогодення.

Ключові слова: *цифровізація, цифрові технології, освітнє середовище, вища освіта, професійна освіта, фахівці соціономічної сфери, особистісні якості, зміст та якість онлайн-навчання.*

У системі освіти відбувається активне формування цифрового освітнього середовища, створюються онлайн-курси та онлайн ресурси, доступні для всіх категорій громадян, активно впроваджуються у процес навчання телекомунікаційні технології, що в свою чергу відкладає відбиток на процес підготовки кваліфікованого фахівця соціономічної сфери. Цифровізація відіграє важливу роль у всіх сферах життя суспільства, і ми усвідомлюємо її потенціал для зміни способів здобуття вищої освіти та навчання людей на різних етапах їхнього життя.

Актуальність та значимість цифровізації професійного освітнього процесу викликана необхідністю адаптації системи професійного освіти та навчання до запитів цифрової економіки та цифрового суспільства, становлення яких сьогодні – глобальні тренди сучасного суспільства.

Таким чином, цифровізація освітнього процесу є глибинною зустрічною трансформацією освітнього процесу та його елементів, з одної сторони та цифрових технологій, що використовуються в освітньому процесі, з іншої. Ціль трансформації освітнього процесу – створення гнучкої та адаптивної освітньої системи, що відповідає запитам цифрової економіки та забезпечує максимально повне використання дидактичного потенціалу цифрових технологій. Мета трансформації цифрових технологій – їх адаптація для максимально ефективного вирішення поставлених педагогічних завдань [1, с. 7].

Цифровізація – відображення сучасної парадигми розвитку суспільства, коли конкурентоспроможність та ефективність постають як життєво необхідні якості. «Цифровізація сприяє спрощенню освітнього процесу,

роблячи його більш гнучким, пристосованим до реалій сучасного дня, що забезпечує формування конкурентоспроможних професіоналів» [2, с. 188].

Аспекти впровадження цифровізації в освітній простір стали предметом дослідження зарубіжних (К. Бассет (C. Bassett), Г. Грибер (G. Creeber), М. Деузе (M. Deuze), Л. Манович (L. Vanovich), Дж. Стоммел (J. Stommel), і вітчизняних (Д. Галкін, М. Лещенко, П. Матюшко, В. Ребрина, О. Стрижак, А. Яцишин) науковців. Однак, незважаючи на проявлений науковою спільнотою інтерес, що до питання впровадження цифровізації в сучасний освітній простір зокрема майбутніх фахівців соціономічної сфери, все ще потребують більш детального вивчення.

Мета статті – теоретичне обґрунтування підготовки фахівця соціономічної сфери діяльності в умовах цифровізації освіти та аспекти змін взаємовідносин педагога та студента, їхніх потреб в умовах сьогодення.

Вища освіта – це сфера, в якій об'єднуються багато аспектів змін, що виникають у результаті цифровізації нашого світу. Існують фактори, які обумовлюють ефективність впровадження цифрових інструментів у процеси вищої освіти та дають можливість повністю використати рішення цифрового простору: студенти повинні набувати нових навичок та компетенцій, які дозволяють їм використовувати цифрові технологій; освітні програми мають реагувати на зміни у суспільстві та на ринку праці; університети мають стати простором проектування та пілотування соціальних реформ, спрямованих на забезпечення можливості використовувати переваги цифровізації у суспільстві; необхідно використовувати цифрові інструменти для створення нових освітніх просторів з метою підвищення доступності та якості освітніх послуг.

В даний час для реалізації процесу онлайн навчання заклади вищої освіти використовують різні веб-інструменти та платформи: Zoom, Google Clas-sroom, Microsoft Teams, Moodle і т.д. Для цілей навчання успішно адаптовані елементи ігрового простору, наприклад, такі платформи, як Discord, спочатку розроблені для ігрової спільноти. Ці інструменти виявилися найпростішим і найпривабливішим для студентів способом спілкування та взаємодії в процесі проведення дискусій презентацій, вправ та практичних занять.

Слід зазначити, що цифрові підходи до забезпечення навчання як і раніше, викликають ряд питань. З одного боку, слід застосовувати нові форми забезпечення навчання, оскільки вони дають більш гнучку та більш персоналізовану підтримку навчання. Однак, з іншої сторони, існує ймовірність зниження якості навчання, а також недостовірності результатів навчання. Відповідно, питання забезпечення прозорості та довіри до якості цифрового навчання виходять на перший план.

Розглядаючи процес підготовки фахівця соціономічної сфери діяльності в умовах цифровізації освіти сьогодні можна говорити про кілька аспектів зміни, які включають в себе зміна результатів навчання, зміна вимог до сучасного спеціаліста, зміна змісту навчання, зміна системи взаємовідносин педагога та студента, зміна самого студента та його потреб.

Розглянемо кожен із аспектів докладніше. Цифрова економіка, зміна виробничих технологій вимагають від фахівців нових професійних компетенцій та розвитку особливих особистісних якостей, які допомагають легко адаптуватися до нових умов роботи. Будь-яка сфера професійної діяльності передбачає наявність у фахівців таких якостей: креативність, системне мислення, уміння працювати з великим обсягом інформації, комунікативні та інформаційні навички, а також мобільність, стресостійкість і вміння сприймати і освоювати нове, що є особливо важливим в професійній діяльності фахівця соціономічної сфери.

Отже система освіти повинна підготувати фахівця, який вміє швидко адаптуватися до професійного середовища, що змінюється, і досягнень науково-технічного прогресу. Традиційні технології навчання мають менший потенціал для розвитку подібних якостей, отже виникає необхідність удосконалювати навчальний процес, впроваджувати більш ефективні інноваційні, креативно-орієнтовані технології [4].

Технології онлайн-навчання, дозволяють сформувати в студентів основні навички самостійного освоєння інформації, її переробки та ситуаційного застосування своїх знань [5]. При освоєнні дисциплін у вигляді онлайн-курсів, студенти опановують не тільки необхідні знання та вміння з дисципліни, але й формують навички особистого таймменеджменту, навички самодисципліни та самомотивації, розвивають критичне мислення [3].

Для розвитку необхідних особистісних якостей необхідно у навчальному процесі використання основ технології Agile, яка передбачає зосередити увагу членів команди на цілях спільної роботи, працювати нетривалими циклами при цьому визначати зону відповідальності кожного учасника та використовувати активний зворотний зв'язок. Подібна форма роботи здатна розвинути в студентів відповідальність за результат, уміння працювати у команді, уміння швидко та ефективно налагоджувати комунікацію, знаходити несподівані, креативні розв'язки поставлених завдань.

Слід звернути особливу увагу на питання про зміст сучасної освіти. Сьогодні наукова інформація стала відкритою та доступною масам, будь-який бажаючий може прочитати, знайти інформацію, у зв'язку з цим постає питання – що включати до змісту основних освітніх програм підготовки майбутніх фахівців соціономічної сфери діяльності.

Освітні стандарти так само не висувають чітких вимог до змісту підготовки, тому вибір змісту навчального матеріалу за програмою в цілому та з кожної дисципліни окремо полягає на викладачів. Від професійної майстерності, зацікавленості викладачів у результатах своєї праці переважно залежить, що вивчатимуть студенти.

Ще одним проблемним питанням є процес вибудовування взаємин педагога та тих, хто навчається в умовах цифрової освіти. Цифрова дидактика змінює традиційну роль викладача, в нових умовах педагог стає – консультантом, комп'ютером, провідником у світ доступної і відкритої інформації. Не кожен педагог готовий до такої зміни ролей, а тим паче студент.

Взаємини між педагогом та студентом вже давно перейшли на формат суб'єкт-суб'єктних, зараз же важливо цей формат перенести в цифрове середовище, яке висуває свої вимоги. Для уникнення конфліктних ситуацій, вибудовування ефективної комунікації в цифровому середовищі необхідно дотримуватися цифрового етикету. Насамперед цифровий етикет повинен опанувати викладач, а потім привчати до цих правил студентів, на своєму прикладі.

Загальних принципів цифрового етикету поки що немає, кожне співтовариство прописує правила собі у форматі статуту, чи правил. На сьогодні для освітніх організацій актуальним являється питання: у якому документі прописати правила взаємовідносин педагога та студентів у цифровому середовищі. Серед основних питань регулювання можна виділити правила онлайн-листування, правила групового спілкування на форумах та вебінарах, правила оформлення, надання та перевірки навчальних робіт, правила ведення електронних журналів та іншої навчальної документації.

Наступний напрям змін стосується самого студента, його можливостей та потреб. Студент сьогодні – це дуже мобільна людина, яка має швидкий доступ до будь-якої інформації, бажає отримувати не теоретичні, а практико-орієнтовані знання, добре знайома з інформаційними технологіями, тому не бажає отримувати інформацію традиційно.

Ці зміни ставлять перед педагогом нові завдання: оволодіння інформаційними компетенціями на сучасному рівні, щоб не відставати від студентів; розробка актуального та цікавого матеріалу з дисципліни, для розвитку мотивації до вивчення предмета у студентів, використання нових цікавих та ефективних технологій навчання (соціономічних технологій, квест-технологій, технологій проектування, креативно-орієнтованих технологій) у тому числі й онлайн-навчання; формування контрольних матеріалів здатних перевірити не лише знання, а також рівень сформованості компетенцій.

Цифровізація освіти відкладає відбиток на весь процес підготовки фахівців з моменту визначення змісту до контролю якості освоєння освітніх програм. Процедури забезпечення якості повинні бути розширені для охоплення цифрового навчання у випадках, якщо воно пропонується в рамках власної програми курсу ЗВО (наприклад у вигляді змішаного навчання) та якщо воно використовується студентами для доповнення свого власного шляху навчання. В обох випадках вони вимагають більш орієнтованого на студента підходу до забезпечення якості.

Аналіз процесів цифровізації навчання дозволив виділити основні інструменти, які покликані підвищити якість онлайн-навчання та забезпечити адекватне та ефективне використання цифрових технологій в умовах сьогодення.

Упорядкування планів готовності до несподіваних проблем. Оскільки всі курси переведені в режим онлайн навчання, комп'ютерні сервери можуть не мати можливості приймати велику кількість нових користувачів, що викликає перевантаження та збій роботи платформи онлайн навчання. Для своєчасного вирішення всіх непередбачуваних питань викладачі мають підготувати план до початку занять та заздалегідь проінформувати студентів.

Поділ навчального матеріалу на більш дрібні структурні одиниці. Щоб студенти могли зосередитися на онлайн-навчання, викладачі повинні розбити зміст навчання на невеликі теми. Іншими словами, на основі забезпечення чіткої структури знань у навчальному плані викладачам рекомендується ділити контент стандартної лекції (теми) на кілька невеликих підтем.

Використання голосу. У традиційному навчанні важливими інструментами є мова тіла, вираз обличчя та голос викладача. Однак як тільки курс перемикається на онлайн формат, можливості невербальної комунікації стають обмеженими, і тільки голос може функціонувати в повному обсязі. Тому в онлайн-навчання викладачі повинні максимально використовувати такі інструменти вербального спілкування, як інтонації, тембр голосу, темпоритм мови, дикційна опрацьованість та інші.

Організація технічної підтримки викладачів. З огляду на те, що багато викладачів не мають великого досвіду роботи на освітніх онлайн-платформах, особливо важлива підтримка з боку технічних помічників (лаборантів), які можуть також надавати консультації та відповідати на питання для недостатньо підготовлених студентів, використовуючи електронну пошту, соціальні мережі та месенджери.

Мотивація до активного навчання. Порівняно з традиційними лекціями, викладачі мають менший контроль над онлайн-навчанням, і студенти з більшою ймовірністю пропускають заняття. Таким чином, прогрес онлайн-навчання та його ефективність значною мірою залежать від мотивації та самоконтролю студента. Для цього викладачі повинні використовувати різні методи, щоб модифікувати домашні завдання та мотивувати студентів до активного навчання за межами ЗВО.

Ефективне поєднання онлайн та самостійного навчання. Недостатня самостійна підготовка до занять, обмежена участь в обговореннях та недостатня глибина освоєння матеріалу визнані найпоширенішими проблемами традиційного навчання. Ці питання не слід забувати також і під час онлайн-навчання. При плануванні онлайн-курсу викладачі можуть передбачати два етапи навчання: етап самонавчання в автономному

режимі та етап онлайн навчання. На етапі самонавчання в автономному режимі студенти повинні прочитати літературу за конкретним курсом та подати короткі статті на основі ключових матеріалів до початку занять. На етапі онлайн-навчання викладачі можуть використовувати метод дискусії для оцінки розуміння матеріалу та стимулювання його подальшого вивчення.

У ситуації вимушеного переходу в онлайн формат всіх рівнів освіти, потрібно оперативне вирішення питань забезпечення якості та підготовки викладачів до реалізації освітнього процесу із застосуванням цифрових технологій. Великі світові події є переломним моментом для швидких інновацій.

Вища освіта – це одна з небагатьох галузей, розвиток якої максимально стимулюється в умовах сучасних форс-мажорних обставин. У ході цих обставин стало зрозуміло, як важливо забезпечити якість освіти та трансляцію знання через кордони та усі верстви суспільства. Якщо технологія навчання може зіграти тут свою роль, то ми зобов'язані повністю розкрити її потенціал.

Таким чином, онлайн-освіта надає студентам доступ до нетрадиційних джерел інформації, підвищує ефективність самостійної роботи, дає нові можливості для творчості, набуття та закріплення різних професійних навичок, а також дозволяє викладачам впроваджувати принципово нові форми та методи навчання, використовуючи освітні платформи та ресурси. Суть такої активної діяльності – формування нових знань з використанням комп'ютерних технологій практично для успішного освоєння цілей освіти.

Застосування технологій онлайн-навчання поряд із традиційними технологіями при освоєнні основної освітньої програми дозволяє розвинути необхідні якості у майбутнього спеціаліста та підготувати до безперервного навчання на протязі всього професійного життя. Все це забезпечує комфортні умови для самонавчання, розвитку та кар’єрного зростання.

Однак цифровізація буде ефективною лише в тому випадку, якщо технологія використовуватиметься як інструмент для проведення системних та інституційних змін для передачі знань та розвитку професійних навичок, а не просто для автоматизації та прискорення процесу навчання.

Цифрова трансформація сучасної освіти, зміст якої не може бути вичерпаний, не виключає подальшого дослідження, зокрема пошуку шляхів впровадження цифровізації та використання нових технологій в підготовці фахівців соціономічної сфери діяльності.

Використана література:

1. Дидактическая концепция цифрового профессионального образования и обучения. URL: http://murindkol.ru/img/all/35_koncepciya_cd_xi_2019_verstka.pdf
2. Карплюк С.О. Особливості цифровізації освітнього процесу у вищій школі. Інформаційно-цифровий освітній простір України: трансформаційні процеси і перспективи розвитку. Матеріали методологічного семінару НАПН України. 4 квітня 2019 р. / за ред. В. Кременя, О. Ляшенка ; укл. А.В. Яцишин, О.М. Соколюк. Київ, 2019. С. 188–197.
3. Сторож В. В., Іванова А. М. Особливості критичного мислення майбутніх психологів. *«Spirit time».* 2020. Т. 1, № 3 (27). С. 19–21.
4. Сторож В. В. Креативно-орієнтовані технології у професійній підготовці фахівців соціономічної сфери. *Актуальні дослідження в соціальній сфері*: зб. матеріалів доп. учасн. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. Одеса, 2016. С. 249 -252.
5. Фомина А. С. Онлайн-обучение в высшем учебном заведении: методики, контент, технологии. *Общество: социология, психология, педагогика.* 2016. № 1. С. 101 -106.
6. Цифрова адженда України – 2020. URL: https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf

References:

1. Didakticheskaya kontseptsiya tsifrovogo professionalnogo obrazovaniya i obucheniya. [Didactic concept of digital vocational education and training] URL: http://murindkol.ru/img/all/35_koncepciya_cd_xi_2019_verstka.pdf. [in Ukrainian]
2. Karpliuk S.O. (2019) Osoblyvosti tsyfrovizatsii osvitnoho protsesu u vyshchii shkoli. [Features of digitalization of the educational process in higher education] Kyiv. S.188–197. [in Ukrainian]
3. Storozh V. V., Ivanova A. M. (2020) Osoblyvosti krytychnoho myslennia maibutnikh psykholohiv. [Features of critical thinking of future psychologists]. Berlin, Germany. «Spirit time» T. 1, 3 (27), S.19–21. [in Ukrainian]
4. Storozh V. V. (2016) Kreatyvno-oriientovani tekhnolohii u profesiinii pidhotovtsi fakhivtsiv sotsionomichnoi sfery. [Creative-oriented technologies in the professional training of socionomic specialists]. Odesa. S.249-252. [in Ukrainian]
5. Fomina A. S. (2016) Onlayn-obuchenie v vyisshem uchebnom zavedenii: metodiki, kontent, tehnologii. Obschestvo: sotsiologiya, psihologiya, pedagogika. [Online training in higher education: methods, content, technologies. Society: sociology, psychology, pedagogy] (1). S.101 -106. [in Ukrainian]
6. Tsyfrova adzhenda Ukrainy – 2020. [Digital Agenda of Ukraine – 2020]. URL: https://ucci.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf. [in Ukrainian]

Storozh V. V. Training of the socionomic sphere of the activity in the conditions of digitalization of education

The article reveals the issues of training a specialist in the socionomic sphere of activity in the context of digitalization of education, taking into account the modern requirements of society, which are put forward to the personality of the specialist. The digitalisation of higher education is defined as a necessary response to today's societal challenges. The digital transformation is gradually coming into all spheres of everyone's life, and over time it will become more and more obvious and noticeable. The problems of the content of training specialists in the higher education system, the relationship between teachers and students in online learning, quality assurance and effective implementation of digital technologies in the educational process are considered. The possibilities of using digital technologies, the expediency of digitalization in education and its content of digitalization are analyzed. The necessity of digital transformation of the education system, construction of the educational process

in the online format with the introduction of the latest technologies is substantiated. The positive and negative consequences of digitalization of education are revealed, the prospects of introduction of advanced technologies in the educational process are clarified. The need to find more effective ways to implement digitalization as a set of tools that optimize learning, provide personalization and automation of routine educational processes. The main tools designed to improve the quality of online learning in the training of a specialist in the field of socionomics. The main directions of further scientific developments are determined, taking into account the research topics. Digitization of education can be successful if the educational process based on the use of information and communication technologies, focused on specific users, has a specific content, based on the right methodology and approaches, interesting content, good motivation of students, well-established software and technical base. The digital transformation of the education system primarily involves equipping educational institutions with modern digital technologies, which are designed to increase the availability of education and training materials for all. In the context of changes in the socio-economic environment caused by digitalization and globalization of modern multicultural society, the activities of specialists in "socionomic professions" are relevant. Modern system of higher professional education, able to make a significant contribution in training specialists and creating conditions for the organization of the educational process and the functioning of educational institutions due to the challenges of today.

Key words: *digitalization, digital technologies, educational environment, higher education, professional education, socionomics specialists, personal qualities, content, and quality of online learning.*

УДК 378.14:159
DOI https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2022.86.40

Стрельбицька С. М.

ІНДИВІДУАЛЬНА ОСВІТНЯ ТРАЄКТОРІЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ

У статті здійснено психолого-педагогічний аналіз поняття «індивідуальна освітня траєкторія», розкрито різноманіття і протиріччя авторів у його трактуванні. Охарактеризовано сутність «індивідуальна освітня траєкторія» та з'ясовано значення означеного поняття для професійного розвитку здобувачів. Індивідуальна освітня траєкторія представлена як персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача магістратури в освітньому просторі закладу післядипломної освіти. Відзначено, що незважаючи на наявність великої кількості наукових досліджень з приводу дефініції означеного поняття, воно залишається і досі дискусійними та потребує більш детального вивчення.

Стратегічна мета сучасної вищої професійної освіти полягає у підготовці в магістратурі професіоналів, здатних до самореалізації, самоактуалізації і саморозвитку у професійній діяльності, що гармонійно поєднують як особистісні, так і професійно значущі якості та здібності. Відтак, розробка та реалізація індивідуальної освітньої траєкторії навчання дозволять здобувачеві в умовах магістратури розвинути саме ті якості, здібності, компетенції та компетентності особистості, які потрібні майбутньому професіоналу. Зокрема, такі, які є затребуваними сучасним ринком праці, а саме самостійність, самоаналіз, самопізнання, самовдосконалення, самоосвіти, мобільність, гнучкість, креативність, ініціативність, здатність робити вибір і нести за нього відповідальність, осмислювати життєві та професійні цінності.

Розглянуто елементи освітньої парадигми, які є важливими для впровадження системи індивідуальних освітніх траєкторій професійного розвитку під час навчання в магістратурі у системі післядипломної освіти. Окреслені основні напрямки організації освітнього процесу за індивідуальними освітніми траєкторіями. Обґрунтовано важливість індивідуальних освітніх траєкторій професійного розвитку особистості здобувача під час навчання в магістратурі. Подається опис чинників, які впливають на професійний розвиток здобувачів магістратури та стадії їх професіоналізації.

Ключові слова: *індивідуальна освітня траєкторія, індивідуальний освітній маршрут, професійний розвиток, неперервна освіта*

В умовах модернізації та реформування системи вищої освіти України проблема професійного розвитку та професійного становлення здобувачів вищої школи залишається вкрай актуальною. Зокрема, в реаліях сьогодення стратегічну значущість набуває якість професійної підготовки здобувачів системи неперервної освіти, яка зорієнтована на умінні здобувати знання та ефективно їх використовувати саме шляхом постійного самовдосконалення й саморозвитку. Відтак, стратегія сучасної вищої освіти полягає у надані можливості здобувачам виявляти та ефективно розкривати весь свій творчий потенціал.

Сучасному ринку праці потрібні професіонали, конкурентоспроможні, компетентні, які вільно володіють своїм фахом, професійно зрілі, відповідальні за свій розвиток, готові та здатні розробляти власну індивідуальну освітню траєкторію особистісного розвитку та становлення. Вибудовування індивідуальної освітньої траєкторії професійного розвитку, дозволяє здобувачам обрати власний персональний шлях реалізації особистісного потенціалу, вибір життєвої стратегії, сприяє розвитку самостійності, мобільності, гнучкості, креативності, ініціативності, здатності обирати та нести відповідальність за обране, організаційно-діяльнісних, пошукових, науково-дослідницьких й багатьох інших якостей і здібностей.